

OMEZENÍ čtenáři

Při prohlížení letáků s nabídkou čteček elektronických knih jste jistě překvapeni výčtem schopností, které tyto přístroje čtenářům nabízí. Jsou ale tyto informace pravdivé? Pojdme se podívat pravdě do očí.

PETR KRATOCHVÍL

Vždy když se rozhoří spory mezi majiteli čteček s elektronickým inkoustem a uživateli tabletů s LCD displejem, kteří se čtečkám vysmívají nejčastěji, nejsilnějším argumentem majitelů tabletů je jednoúčelovost čteček. Zatímco na tabletu můžete (kromě čtení) i sledovat video, surfovat po internetu, a někdy dokonce i telefonovat, na čtečce s e-inkem lze prý jen číst knihy. Přestože lze v případě tabletu čtení čehokoliv delšího než dvě strany textu přirovnat k trhání zubů kovářskými kleštěmi, argumenty jejich majitelů proti čtečkám mají rozumnou logiku. Ačkoliv se totiž ceny nejnějnějších čteček pohybují již okolo dvou tisíc korun (těch podsvícených zhruba okolo dvojnásobku), za jednoúčelové zařízení to skutečně není nejméně.

Co čtečky umí?

Proti jednoúčelovosti ale mluví propagační letáky čteček e-knih, které obvykle nešetří superlativy. Zde uváděné seznamy funkcí mají málokdy méně než pět položek. Namlsaní uživatelé pak po koupi přístroje nad funkcemi nevěřičně kroutí hlavou a jejich slzy skrápí luxusní kožená pouzdra. Jak je to tedy se schopnostmi čteček elektronických knih doopravdy?

Přehrávač hudby

I když si nedokážeme představit nikoho (tedy kromě žen), kdo by dokázal dělat dvě jednoduché věci najednou, tím méně číst a zároveň poslouchat hudbu, výrobci čteček podléhají obsesi, že čtenáři snad po ničem jiném netouží. Letáky některých přístrojů tak připomínají skladbu Ivana Mládka o třípísmenných zkratkách. Specialistou v této oblasti je firma Kobo, která u většiny svých lepších modelů podporuje mp3, ogg, wav, aac, mid...

POUŽITELNOST I kdybychom si odmysleli otrěsná dodávaná sluchátka a nepraktické ovládání přehrávání hudby, čtečka je obvykle jako přehrávač hudby kvůli mizerné kvalitě výstupu nepoužitelná. Ještě horší je ve většině případů reparačka, který je kvalitativně na úrovni reproduktoru umístěného u panelákových zvonků. Přehrávání audia navíc neuvěřitelně rychle vysává baterii a tím degraduje hlavní výhodu čtečky – výbornou výdrž.

Slovník

V prvopočátcích čteček u nás obvykle patřilo slovo SLOVNÍK v letáku čtečky mezi největší – aby čtenář po vybalení zjistil, že lze překládat jen mezi největšími světovými jazyky. Polygloti si tak nadšeně mohli kontrolovat své znalosti od angličtiny přes španělštinu až po čínštinu, ostatní uživatelé smutně vyhrabávali z knihoven své papírové slovníky. V nejnovějších mode-

lech už ale často najdete předinstalované lokalizované slovníky, které často nabídnou překlad z angličtiny (či němčiny) do češtiny.

POUŽITELNOST Především u dotykových modelů je překvapivě vysoká. Na vybrané slovo stačí ťuknout, a hned vidíte to, čemu jste nerozuměli. V příštím Chipu vám nabídneme krátký test nové čtečky s výborným slovníkem, kde se dozvíte ještě více.

Text2speech (čtení textu)

Dlouho očekávaná funkce, známá ze všech sci-fi filmů, se v některých čtečkách objevila přibližně před pěti lety. První modely dokázaly číst pouze v angličtině a obvykle s dikcí, která po připojení na vstup basových reproduktorů dokázala vyděsit malé děti i důchodce. Novější modely už čtou o něco lépe, do dokonalosti má ale tato funkce stále ještě daleko. Nás před dvěma lety příjemně překvapil PocketBook Pro 602, který dokázal číst i česky. Nebyla to sice žádná sláva (představte si Miroslava Donutila jako robota), přesto šlo o velký pokrok.

POUŽITELNOST Pokud potřebujete přečíst recept na nedělní koláč, aniž byste se chtěli čehokoliv dotknout rukama od mouky, zklamání určitě nebudete. Avšak představa, že si takto necháte přečíst román na pokračování, je horší než porod paterčat. Tomuto zážitku by se měli vyhnout především starší čtenáři se slabším srdcem, kteří vyrostli na vynikajících rozhlasových pořadech či audioknihách v podání předních českých herců.

Prohlížeč

Myšlenka je to vskutku brilantní – celá řada čteček nabízí svým majitelům přístup do internetového obchodu s e-knihami, neměl by tedy být problém do přístroje zabudovat i webový prohlížeč. V praxi tento nápad ale obvykle dopadne jako sedláci u Chlumce. I pokud si majitel přístroje zavzpomíná na doby černobílé televize a nevádí mu displej s pouhými 16 odstíny šedi, zážitek mu určitě pokazí úroveň samotného prohlížeče. Vzhledem k jeho kvalitě (a absenci podpory většiny moderních technologií, Flashem počínaje) vypadá v prohlížeči většina webů jako deník Rudé Právo z roku 1970 s opilý tiskařem.

POUŽITELNOST Ocitnete-li se na samotě (kde je Wi-Fi signál) a v nouzi se budete potřebovat podívat na web, co je to za hada, který vás kousl do kotníku, máte naše svolení. Bude to sice chvíli trvat a vy si při surfování zanádváte na špatnou ergonomii prohlížeče, na kýženou stránku se ale pravděpodobně podíváte (tedy pokud ten had nebyl příliš jedovatý). Pro pravidelné surfování si raději zajedte na kole na poštu do 20 kilometrů vzdálené vesnice. Rozhodně při tom budete trpět méně.

Jednou z výjimek potvrzujících pravidlo integrace mizerných funkcí je PocketBook Basic 611, který po aktualizaci přístroje nabízí například kvalitní slovníky ABBYY Lingvo.

Pohled typický především u starších čteček. Už na úvodní obrazovce náhled na spousty funkcí s minimální použitelností. A ty hodiny...

Kalendář a poznámkový blok

Moderní uživatelé, rozmazlení chytrými telefony, chytrými tabletami a neméně chytrými Windows, při pohledu na tyto funkce ve čtečce obvykle ztuhnou úžasem – asi jako kdyby vám na zastávku místo autobusu přijel žebříňák tažený koňmi. A není se čemu divit: většina výrobců tyto funkce odbude, jen aby si mohli rychle zatrhnout další položku v seznamu funkcí. Ve většině případů nejde do kalendáře cokoliv poznamenávat, neukáže vám, který je den, a narazili jsme i na případy, kdy tuto funkci zastupovaly jen naskenované obrázky papírového kalendáře. O moc lépe na tom obvykle není ani poznámkový blok, do kterého si může chtít něco poznamenat jen masochista. Přístup k němu i samotné zadávání textu jsou obvykle záležitostí jen pro otrlé.

POUŽITELNOST Pokud si do náprsní kapsy srolujete vytrženou stránku z kalendáře a přidáte malý bloček s malou tužkou, získáte o tisíc procent lepší funkci, než nabízí čtečky.

Prohlížení obrázků

Pravděpodobně největší marketingovou lží je na obalu čtečky titulek „Prohlížení obrázků“. Každý majitel, který se v záchvatu radosti nad novým přístrojem v domácnosti pokusí do čtečky nahrát fotografie z dovolené ze svého desetimegapixelového kompaktu, bude po zásluze potrestán. Prvním úderem je obvykle displej, na kterém sice vypadá text knihy úžasně, který ale disponuje obvykle jen 16 odstínů šedi a rozlišením 800 × 600 pixelů. Nadšence pak zpravidla dorazí rychlostí zobrazení snímku – většina procesorů čteček má s přepočítáním a zobrazením několikamegapixelového snímku obrovské problémy.

POUŽITELNOST Jediný způsob využití této funkce, který nás v redakci napadl, je prohlížení naskenovaných (a zmenšených) černobílých obrázků z první a druhé světové války. Pokud žádné takové fotografie nevládníte, ani se nepokoušejte nahrát do čtečky něco jiného.

I snaha se cení

Na první pohled by se tedy mohlo zdát, že čtečka skutečně může sloužit jen ke čtení knih. Pravda ale je, že někteří výrobci přece jen nechrlí jeden model za druhým, ale občas i vylepšují funkce stávajících přístrojů. Do karet jim hraje fakt, že většina operačních systémů čteček je založena na Linuxu, který lze snadno upravit. Například Amazon tak pro modely Kindle nabízí čas od času aktualizace, které kromě lepší stability a výdrže na baterii nabízí i nové či vylepšené funkce. Po nákupu proto nezapomeňte svůj přístroj aktualizovat.

Pravdou je i to, že pro zahraniční výrobce je český trh příliš malý a ne vždy je lokální distributor dostatečně silný, aby prosadil kvalitní podporu češtiny. Lze proto doporučit nákup čtečky svázané s domácím knižním e-shopem (například Palmknihy nebo eReading), který obvykle věnuje lokalizovanému softwaru větší pozornost.

Další možností je nelegální tuning čtečky, který díky prolomení OS přístroje (někdy označovanému jako jailbreak) umožní podstatně rozšíření jeho schopností. Tuto variantu si podrobněji rozebereme v některém z příštích Chipů.

I jako nadšení příznivci čteček e-knih musíme uznat, že jde skutečně jen o jednoúčelové přístroje a většina dalších inzerovaných funkcí je jen pastí na nezkušené. I přesto si myslíme, že čtečky mají v seznamu elektronických hraček své nezastupitelné místo.

PETR.KRATOCHVIL@CHIP.CZ

amazon.com

Free Software Update for Kindle

Dear Kindle Customer,

We have a new, free software update for your Kindle that will be delivered via a Wi-Fi connection over the next few days. To receive the update, please turn your wireless on and connect to an available Wi-Fi network ([learn how to set up Wi-Fi on your Kindle](#)). The software update will automatically download in the background and install when your Kindle goes into sleep mode. The update should take less than 10 minutes to complete. If a Wi-Fi connection is not available or you would prefer to transfer the update via USB, please view [these instructions](#).

New Features Included in Free Software Update

- Real Page Numbers**
Many titles in the Kindle Store now include real page numbers, making it easy to reference and cite passages and read alongside someone reading the print book in a book club or class. Page numbers will also be available on our free "Buy Once, Read Everywhere" Kindle apps in the coming months. As with all of Kindle's features, we want you to lose yourself in the author's words, so page numbers and locations are only displayed when you press the Menu button.
- Public Notes**
This feature lets Kindle users choose to make their book notes and highlights available for others to see. Any Kindle user -- including authors, their fans, book reviewers, professors and passionate readers everywhere -- can opt-in to share their thoughts on book passages and ideas with friends, family members, colleagues, and the greater Kindle community of people who love to read. To review and turn on Public Notes in your own books, view the Public Notes of people you follow, track your reading activities, see Popular Highlights and your annotations, and view your full library of books, go to <https://kindle.amazon.com>
- Before You Go ...**
When you reach the end of the book, you can now immediately rate the book, share a message about the book with your social network, get personalized recommendations for what to read next, and see more books by the same author.
- New Newspaper and Magazine Layout**
A new browsing layout makes it easy to scan newspapers and magazines more quickly.

[Learn more](#) about these new features.

We hope you enjoy this new, free software update for your Kindle. [Send us your feedback](#).

Sincerely,
The Kindle Team

Aktualizujte: Někteří výrobci čteček nabízí aktualizace, které opraví chyby a někdy i přidají nové funkce.